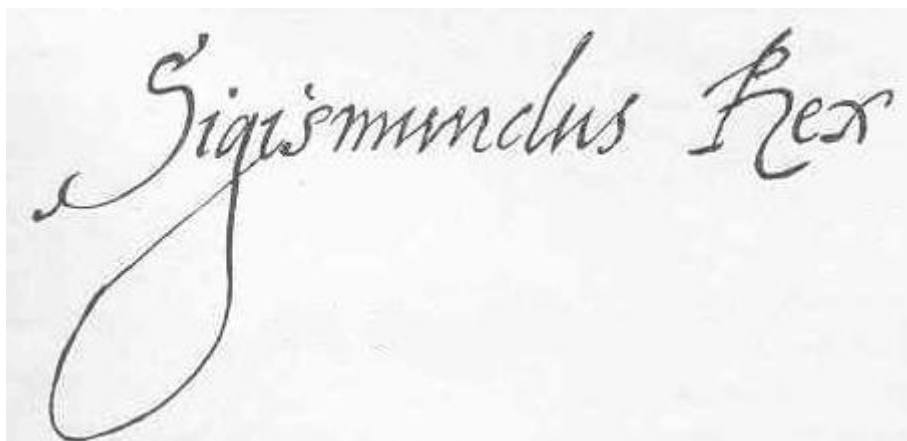

JAN DOSTYCH

**KATALOG PÓŁTALARÓW
KORONNYCH
ZYGmunTA III WAZY**

AKTUALIZACJA NA DZIEŃ 01.05.2025

Półtalary Zygmunta III Wazy były bite w mennicy bydgoskiej w latach 1620, 1622 i w latach 1628 – 1632. W roku 1620 i 1622 były to talary lekkie o wadze 10,1 grama i średnicy 33-34mm. Były to tzw. talary groszowe, odpowiadające wartości 15 groszy stąd cyfra 15 na rewersie półtalara z 1622 roku. Półtalary te są wybitnie rzadkie i opisywane są w katalogach jako R8. W latach 1628-32 były wybijane półtalary normalne, czyli ciężkie zwane też w epoce imperialnymi /czy też cesarskimi/. Powinny ważyć 14,4g z tego 12,6 g czystego srebra i mają średnicę 34-38mm. Półtalary te są monetami bardzo rzadkimi. Mój adres do korespondencji to: wazowiekatalog@vp.pl

A nasz katalog chciałbym zacząć od 2 ciekawostek które często nie są ilustrowane nawet w katalogach specjalistycznych. Pierwsza to odbity w formie klipy ort 1621.

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie

Waga 30,46g , średnica 35,5x35,5mm

SIGIS:III:D:G:REX.POL.M:D:LIT :RVS.PRVS:MAS / •	SAM:LIV:NECO:SVE⊗GOT.VA N:Q:HRI:R /	MNW28082	R8
--	--	----------	----

Druga ciekawostka to ort z 1628 roku z mennicy Bydgoskiej bardziej przypominający półtalara niż orta i z tego względu nazywany jest też ćwierćtalarem. Waga 6,82g, średnica 30,0mm. W ostatnich pięciu latach taka moneta pojawiła się na aukcjach dwa razy.

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie

SIGIS:III:D:G:REX.POL.M:D:L:RVS:P RVS:MAS • / +	SAM:LI:NE:NO:SVE⊗GOT:VAD:Q.H :REX / ☒	MNW28083	R7
--	--	----------	----

PÓŁTALARY

1620

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie, zdjęcia wykonała Pracownia Fotograficzna Muzeum Narodowego w Krakowie

P20.1.01	SIGIS:III:D:G:REX.POL.M:D:LI T:RVS:PRVS:MAS / •	SAM:LIV:NEC:NO:SVE⊗GOT: VAND:QHRI:REX / •	MNK13546	R8
----------	--	--	----------	----

Na rewersie przedzielone tarczami herbowymi litery **I•I - V•E**, poniżej tarcz herbowych
16-herb SAS-20, średnica 33,5mm; waga 9,74g

1622

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie, zdjęcia wykonała Pracownia Fotograficzna Muzeum Narodowego w Krakowie

P22.1.01	SIGIS:III.D.G.REX.POL.M.D.LI T.RVSS.PRVSIAE.MAS • / +	SAM:LIV:NEC.NO.SVE⊙GOT.V AN:Q:HRI.REX + / +	MNK13547	R8
----------	--	--	----------	----

Na rewersie przedzielone tarczami herbowymi cyfry **16 – 22**, litery **II - VE**, cyfry **1 – 5**,
poniżej tarcz herbowych **herb SAS**, średnica 34,7mm, waga 9,11g

1628

Data 16 – 28 pod tarczami herbowymi /Hobbista 2/237/

P28.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L. RVS.PRVS.MAS / ✠	SAM.LIV.NEC.NO.SV⊙GO.VAD. Q.HRI.REX + / +	MNK P-13548 Hobbista 2/327	R7-8
----------	--	--	----------------------------------	------

Poniższe półtalary z 1628 roku różnią się nieznacznie popiersiem króla. Nie jest to dziwne, bo stemple były robione ręcznie. Podzieliłem je w zależności od ozdóbników na rewersach między II i datą.

P28.2				R5
P28.2.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ✿	SAM.LIV.NE.NO.SVE*GOT.VA D.Q.HRI.REX / +	NAN 5/85 69/276	R6-7
P28.2.02	/ ✿	/ ✿	12/170	R7
P28.2.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ✿	SAM.LIV.NE.NO.SVE*GOT.VA D.Q.H.REX / ✿	23/195 60/283	R6-7
P28.2.04	/ ✿	/ ✿	MNW	R6-7
P28.2.05	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ✿	SAM.LIV.NE.NO.SV+*GOT.VA D.Q.H.REX / +	19/196, MNW	R6-7
P28.2.06	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ✿	SAM.LIV.NE.NO.SV ✿ * GOT. VAD.Q. HRI.REX / ✿	MNW, YL	R6-7
P28.2.07	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ✿	SAM.LIV.NE.NO.SVE ✿ * GOT. VAD.Q. H.REX / ✿		R7

P28.3				R6
P28.3.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L IT.RVS.PRVS.MAS + / ☒	SAM.LIV.NEC.NO.SVE⊗GOT.V AD.Q.HRI.REX / ☒	WAG 56, 16/356	R6-7
P28.3.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L IT.RVS.PRVS.MAS + / ☒	SAM.LIV.NEC.NO.SV⊗GOT.VA D.Q.HRI.REX /	MNK	R7
P28.3.03	SIGIS.III.D.G.REX. POLO .M.D .LIT.RVS.PRVS.MAS + / +	SAM.LIV.NEC.NO.SV⊗GOT.VA D.Q.HRI.REX /	YL	R7

P28.4				R6
P28.4.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☒	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VA D.Q.HRI.REX / +	Kunker 107, 41/170	R6-7
P28.4.02	/ ☘	/ +	51/255	R6-7

P28.5				R6
P28.5.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☘	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VA D.Q.HRI.REX / ☒	Kunker 292	R6-7

P28.5.02	/ ☒	/ ☒	24/233	R6-7
P28.5.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☒	SAM.LIV.NE.NO.SV ☒ ⊗ GOT. VAD.Q. HRI.REX / ☒	MNK	R7
P28.5.04	/ ☙	/ ☒	WCN 82	R7

Na koniec ciekawostka, którą znalazłem na jednym z półtalarów oglądanych w muzeum. Na rewersach półtalarów i talarów Wazów jest order złotego runa zawieszony na łańcuchu. Między łańcuchem a orderem na półtalarach jest albo krzyżyk „+”, albo „x”. W tym półtalarze grawer umieścił piękny krzyżyk, przypominający współczesne order, a ponieważ moneta została wybita niecentrycznie to orderu złotego runa prawie nie widać.

1629

P29				R6
P29.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L.R VS.PRVS.MASS / ☒ •	SAM.LIV.NE.NO.SVE ⊗ GOT.V AD.Q.HRI.REX /	Ku 165/883, YL	R6-7
P29.1.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.LIT. RVS.PRVS.MAS / ☒	SAM.LIV.NE.NO.SVE ⊗ GOT.V AD.Q.H.REX / ☒	MNW28747	R7
P29.1.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L.R VS.PRVS.MASS / ☒ •	SAM.LIV.NE.NO.SVE ⊗ GOT.V AD.Q.H.REX / ☒	MNK13555	R7

1630

Szeroka półpostać króla

P30.1				R6
P30.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI. RVS.PRVS.MASO • / :	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VAD. Q.HRI.REX / :	YL, PDA 10/509 PNAN 1/11	R6-7
P30.1.01A	/ •	/ :	MNK13557	R7
P30.1.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI. RVS.PRVS.MASO / •	SAM.LIV.NE.NO.SVE:⊗GOT.VAD. Q.HRI.REX • / •	MNW 28751	R6-7
P30.1.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI. RVS.PRVS.MASO • / :	SAM.LIV.NE.NO.SVE:⊗GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	MNK13558	R7

Wąska półpostać króla

P30.2				R5-6
P30.2.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VAD. Q.HRI.REX / :	44/347, Ku 154/2040	R6
P30.2.01A	✻ / ✻	/ :	Ermitaż131 6	R7
P30.2.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SV⊗GOT.VAD.Q. HR.REX • / •	YL	R6-7

P30.2.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SV⊗E.GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	www.zbior.com	R6-7
P30.2.04	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	MNK13559	R7

1631

Wąska półpostać króla

P31				R5
P31.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ☒ •	SAM.LIV.NEG.NO.SVE⊗GOT.VAD .Q.HR.REX • / •	37/202 , Ku 175/2711	R6
P31.1.02	• / ☒	+ ‡ / ‡ +	36/242	R6-7
P31.1.03	/ ☒ •	• / •	Ku 115	R7
P31.1.04	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ☒ •	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	www zbior.com	R6-7
P31.1.05	• / ☒ •	/ •	PNAN 4/81	R6-7
P31.1.06	/ ☒ •	• / •	Muzeum X Czartoryskich	R7
P31.1.07	• • / ☒ •	SAM.LIV.NE.NO.SVE•⊗GOT.VAD. Q.HR.REX • • / • •	MNW28754	R7
P31.1.08	• / ☒ •	• • / • •	MNW 2730/6947	R7
P31.1.09	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ☒ •	SAM.LV.N•E.NO.SVE•⊗GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	MNK13562, 10/200	R7
P31.1.10	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ☒ •	SAM.LIV.NE.NO.SV⊗GOT.VAD.Q. HR.REX • / •	65/18	R7

1/ Czapski opisuje półtalar z Ermitaża /nr 1333/ z innym napisem otokowym, Av SIGIS.III.D.G.REX. POL.M• &•DLIT.RVS.PRVSIE.MASO, Rv jak P31.2.02, jest to prawdopodobnie odmiana z wąską półpostacią króla, ale zdjęcia tego talara nie widziałem.
2/ Na aukcji Dr.Eugen Merzbacher 28-29.04.1903 lot 198 jest półtalar 1631 z początkiem rewersu: SAM•LVN•E•NO•SVE itd. ale zdjęcia nie widziałem /P31.2.09?/.

1632

P32.1				R7
P32.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI T.RVS.PRVS.IMASO • / ☒ •	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VAD.Q. HR.REX • / :	Frankiewicz 259	R7-8
P32.1.02	/ ☒ •	• / •	MNW 2730/6943	R7-8
P32.1.03	• / ☒ •	• / •	MNK13564	R7-8

P32.2.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.E&T.SVE C.M.D.LIT.RVS.PRVS •• /	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊗GOT.VAD.Q. HR.REX / •	PNAN 2/67	R8
----------	---	---	-----------	----